

ANALIZA FENOMENULUI SELFISMULUI ȘI A DEPENDENȚEI DE TELEFON

Nicoletta CANȚER,
lector universitar,

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Abstract: *This article presents the results of research in the field of self-esteem subcultures and telephone addiction. The study was promoted to a group of 100 people with age between 14-30 years. The results identified the high share of young addicts from mobile phones. And hideous self-esteem is an accepted and popular phenomenon among young people who have multiple negative consequences at both individual and social levels.*

In aceste zile aproape că nu găsim o persoană care să nu aibă o dependență. Fie ne regăsim într-o dependență alimentară (de cafea, ciocolată, fast fud, energizante), dependență

habituală de sport, cumpărături sau de frumusețe. În cazul în care, încă credeți, că nu sunteți dependenți mai sunt și alte riscuri cum ar fi dependența de modul sănătos de viață, dependența de medicamente, dependența de dragoste și sex. Încă nu am listat dependențele de tutun, alcool, drog și toxiconia. Pentru cei care au rezistat ispitelor le-a rămas dependența de muncă (workoholismul). Și acum ceea ce a cuprins întreg universul dependența de tehnologii, care include dependența de calculator și telefon, de internet, rețele sociale, softuri și informații. Toate aceste comportamente au trecut în lista adicțiilor care asaltează lumea contemporană.

Într-o era în care, de la mic la mare, avem cu toții telefoane mobile, smartphones, cum să știm când întrecem măsura.

"În puținele momente în care conștientizez cât de dependentă am devenit de aceasta jucărie, mă îngrozesc. Da, este prelugirea minii mele drepte și absolut tot ceea ce face are legătură cu dispozitivul mobil", a declarat Teo Trandafir, referindu-se la telefonul mobil, conform unui comunicat de presa remis Ziare.com. Ea a mai adăugat că: "Vorbesc la mobil, scriu mesaje, ma uit pe Internet, trimit mailuri, fac poze, postez pe rețelele sociale, fac de toate. Îl las din mână doar când dorm", a menționat ea [49].

Astăzi peste 6 miliarde de oameni au telefoane mobile și zilnic se postează peste un million de selfie pe rețelele sociale, sunt înregistrate cazuri letale determinate de luarea pozelor selfie în situații de risc (pe acoperișuri, pe poduri sau trenuri în mișcare). Sunt indicatori semnificativi pentru a investiga fenomenul selfie în rândul tinerilor.

Obiectul cercetării: fenomenul dependenței de telefon și selfismul la tineri.

Scopul cercetării : identificarea și analiza poziției tinerilor vizând fenomenul selfie și a formelor hidoase ale acestuia.

Ipoteza:

- Presupunem că dependența de telefon conduce la dezvoltarea fenomenului selfismului la tineri.
- Tinerii nu conștientizează prezența dependenței de selfimul hidos și consideră acest fenomen în vogă normal acceptat.

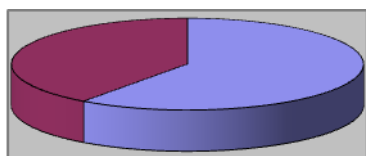
Eșantionul: În total la studiu au participat 100 de persoane. Grupul a fost selectat conform criteriilor de vârstă de la 14 la 30 ani deoarece conform legislației Moldovei tinerii sunt persoanele cu vârsta de până la 30 ani.

Metode de lucru. Pentru a studia opinia tinerilor față de cultura selfie și selfismul hidos am promovat un chestionar. Chestionarul a inclus 15 întrebări cu referință la datele generale ale subiecților; frecvența practicării fotografiilor selfie, motivele și modul de administrare a acestora, experiența proprie de selfie hidoase și opinia față de pozele hidoase ale altor persoane.

Am analizat datele statistice obținute în urma sondajului de opinie. Mai jos vom prezenta datele pentru fiecare indicator din chestionar.

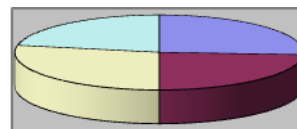
I. Indicatori generali: profilul respondenților: 1. Din cele 100 de persoane chestionate, 40 persoane au fost de genul masculin și 60 persoane de genul feminin. Această repartizare de gen este determinată de dorința subiecților de a participa la cercetare în domeniul selfie. Din start am observat un interes mai scăzut la tinerii de genul masculin comparativ cu tinerele.

2. În funcție de vârstă și statut social respondenții au fost clasificați în 2 categorii (minori- 50 persoane și majori – 50 persoane) și 4 subcategorii (26 de elevi la gimnaziu(13-15 ani); 24 elevi la liceu(16-18 ani);28 studenți(28 ani) și 22 angajați(24-30 ani)).

■ Feminin ■ Masculin ■

Figura nr. 1 Genul respondenților

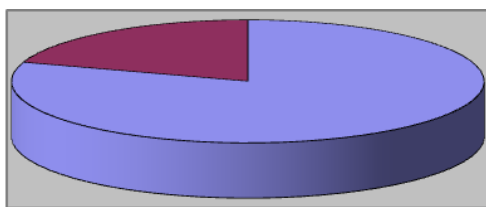

■ elevi la gimnaziu (13-15 ani) ■ elevi la liceu (16-18 ani)
■ studenți (19-22 ani) ■ angajați (24-30 ani)

Figura nr. 2 Statul și vârsta respondenților

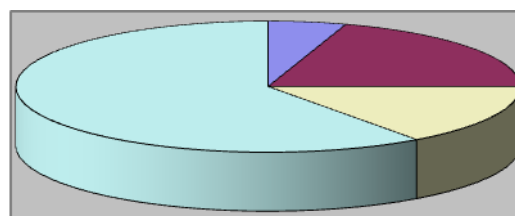
II. Practicarea selfismului:

Din rezultatele brute putem evidenția, că 80% din respondenți practică selfie și doar 20% nu fac poze selfie. Din cele 20% care nu practică selfie 12 persoane sunt cu vârstele de la 24-30 ani, ceea ce constituie 60% din numărul angajaților intervievați. Ei au menționat că această activitate nu prezintă interes pentru ei. Însă celelalte categorii de vârstă au menționat că nu fac poze, fiindcă nu au telefoane performante care le-ar permite acest lucru și în cazul în care le-ar avea nu ar renunța la selfie.

■ Da ■ Nu

Figura nr. 3 Practicarea selfie

■ elevi liceu ■ elevi gimnaziu ■ Studenți ■ Angajați

Figura nr. 4 Statutul respondenților care nu practică selfie

Cel mai mult practică selfie preadolescenții (13-15 ani, grupul I) și studenții (19-22 ani, grupul III). Cel mai puțin pasionați de această ocupație sunt tinerii cu vârsta de la 24-30 ani. Din categoria celor care practică selfie. Fiecare categorie de vârstă are specificul și frecvența sa de practicare a activităților de selfie. De exemplu preadolescenții (grupul I) cel mai frecvent practică selfie zilnic(32 %) și alte 32% practică selfie ocazional, mai puțini fac selfie lunar(12%). 50% din adolescenții practică selfie ocazional și 15% lunar sau zilnic. Studenții preferă să facă selfie ocazional(36%) sau săptămînal(36%) și 28% -zilnic. Tinerii de 24-30 ani în general practică selfie mai puțin, dar oricum 5 din respondenți o fac zilnic sau ocazional.

Tabelul nr.1 Frecvența cu care respondenții fac selfie

Frecvența practicării selfie		13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Pers.	%
Zilnic	1-3 foto pe zi	6	2	5	3	16	16%
	5-10 foto pe zi	2	1	2	2	7	13%
	50 și mai multe foto pe zi	0	0	0	0	0	0%
Săptămînal		6	4	9	0	19	19%
Lunar		3	3	0	0	6	6%
Ocazional		8	10	9	5	32	32%
Total persoane care practică selfie		25	20	25	10	80	100%

Datele statistice ne-au permis să identificăm respondenți dependenți de selfie. În total în dependență de selfie se află 23 de persoane, ceea ce constituie 29% din cei care practică

selfismul. Cei mai mulți dependenți de selfie sunt preadolescenți(grupul I)- 8 persoane; urmați de 7 studenți dependenți, 5 tineri dependenți de vîrstă de 24-30 ani. Din toți respondenții 16 sunt la stadiul inițial al instaurării dependenței de selfie; 7 respondenți sunt deja în stadiul acut al dependenței. Însă nici un respondent nu ajuns să fie încă în stadiul cronic al dependenței. Riscurile pentru aceste categorii sunt mari deoarece dependența poate progresa. Datele statistice obținute în cadrul certării demonstrează că dependența de selfie se poate instaura la orice vîrstă: în preadolescență, la adolescenți și în aceeași măsură la studenți și tinerii angajați.

Tabelul nr.2 Stadiul dependenței de selfie

Frecvența practicării selfie		13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total pers.	Stadiul dependenței de selfie
Zilnic	1-3 foto pe zi	6	2	5	3	16	Stadiul inițial al instaurării dependenței
	5-10 foto pe zi	2	1	2	2	7	Stadiul acut al dependenței
	50 și mai multe foto pe zi	0	0	0	0	0	Stadiul cronic al dependenței
Total		8	3	7	5	23	
Total pers. dependente din respondenții care practică selfie						23/29%	

În funcție de gen am identificat că fenomenul selfismului este prevalent specific la fete. Astfel rata persoanelor dependente de selfie de genul feminin în cooraport cu cei de gen masculin este de 5: 1. În acest mod putem considera selfismul un comportament preponderent feminin.

Tabelul nr.3 Genul dependenților

	Persoane dependente din respondenții care practică selfie	
	Nr.	%
Masculin	4	5%
Feminin	19	24%

III. Interpretarea selfismului hidos în rîndurile tinerilor:

I. Din numărul respondeților care fac selfie 85% (68 de persoane) au poze hidoase și doar 15 % (12 respondenți) au doar poze selfie reușite.

Tabelul nr.4 Prezența pozelor hidoase

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Da	16	17	21	14	68/85%
Nu	6	3	1	2	12/15%

La întrebarea dacă persoanele fac intenționat poze hidoase am obținut următoarele răspunsuri: 39 persoane au spus că acestea se primesc de la sine atunci cînd fac selfie; alții 29 de respondenți au spus că o fac cu intenție și caută poziții, racursuri speciale și minici sau situații pentru prinde pozele faioase. Astfel 36% sunt în cătuarea hidoșeniei proprii sau al altor persoane. Alții 49%, tot sunt pasioanți de astfel de poze doar că le obțin neintenționat. În total 85 % din respondenții care practică selfie dețin poze hidoase.

Tabelul nr.5 Modul de a face poze hidoase

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Da	4	10	14	1	29
Nu	4	3	1	7	15
Se primesc de la sine	17	7	10	2	39

La etapa următoare am intenționat să urmărim ce fac tinerii cu aceste poze hidoase, din ce motive colectează și cu ce scop le fac. Pentru aceasta am aplicat mai multe întrebări de control(de exemplu vezi cestioanul din anexă înrebările numărul 5, 7,9, 10). La acești indicatori am abținut următoarele date:

Tabelul nr.6 Modul de de păstrarea a pozelor hidoase

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Păstrez pozele în telefon, pentru mine	14	18	10	6	48
Transfer pozele în calculator	1	2	6	3	14
Postez pozele pe rețele sociale	14	9	8	10	44

În linii mari tinerii păstrează fotografiile selfie în telefoanele/smartfoanele proprii(48 respondenți din 80 care fac selfie), 44 le postează pe rețele sociale. Doar un procent foarte mic le transferă în calculator(14 respondenți). 30 de respondenți au ales răspunsuri duble sau triple, ceea ce înseamnă că sunt preocupați de aceste fotografii.

Tabelul nr.7 Cu ce scop se fac selfie hidoase

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Șterg imediat pozele hidoase	6	10	7	7	30
Las pozele hidoase în telefon, dar nu le arăt nimăni	8	10	9	2	29
Las pozele hidoase în telefon pentru a le arăta prietenilor	2	5	3	1	11
Postez pozele hidoase pe rețelele sociale	1	1	1	0	3
Alte variante	1	1	1	0	3

La întrebarea ce fac cu pozele hidoase am obținut următoarele scoruri: 30 de respondenți le șterg imediat după ce se amuză, alții 29 le păstrează în telefon, dar nu le arată nimăni, alții 11 tot le păstrează în telefon, dar pentru a le arăta prietenilor. Doar 3 au spus că postează aceste poze hidoase pe rețelele sociale. Cu toate că la întrebarea numărul 9 (de control pentru întrebarea 7) am obținut alte scoruri, care au fost confirmate prin întrebarea 11. Așa dar 13 tineri nu postează pe rețele sociale pozele caraghioase, alții 38 nu ezită să le posteze și 33 fac aceasta doar uneori(71 de tineri din 80 care fac selfie). Așa dar totuși marea majoritate sunt pasionați de selfismul hidos. Același lucru l-au confirmat și prin răspunsurile sale la întrebările 11, 12 și 13.

Tabelul nr.8 Postarea pe internet a pozelor hidoase

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Da	3	2	3	5	13
Nu	8	10	13	7	38
Uneori	11	9	6	6	33

Întrebarea nr. 10 ne-a permis să identificăm cu ce scop fac tinerii selfie: Cel mai frecvent răspuns slectat de tineri a fost: pentru a se distra (36 respondenți), alții 15 pentru a amuza prietenii, 7 pentru a demonstra că nu le este frică să fie straniu și 2 pentru a arăta că nu sunt ca toți și 2 o fac pentru a primi likuri. Cel mai straniu a fost că 27 de tineri nu au putut identifica scopul lor, adică o fac pe negândite, automat sau pentru că ar fi la modă.

Tabelul nr.9 De ce tinerii fac selfie hidoase

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Ca să amuz prietenii	6	5	3	1	15
Ca să mă distrez	7	10	11	8	36
Ca să arăt că nu mii frică să fiu straniu	5	2	-	-	7
Să arăt că sunt deosebit	-	1	1	-	2
Pentru a primi likuri.	-	-	-	1	1
Fără răspuns	5	5	9	8	27

Prin răspunsul la întrebarea „La care poze aveți mai multe likuri” am urmărit interesul tinerilor de a primi aprobare și atenție. La această întrebare au răspuns toți cei care practică selfie

în așa mod am constatat că pentru tineri selfie este o cale de autoafirmare. Am înțeles că sunt valoroase aprecierile la pozele obișnuite.

Tablelul nr.10 Reitingul pozelor/likuri primite la poze

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Poze obișnuite	17	20	19	14	70/ 91%
Poze caraghioase	2	2	2	4	10/ 9%

Însă la itemul următor marea majoritate s-au contrzis spunînd că mai mult apreciază la alții pozele haioase decît cele obișnuite. Cooraportul a fost de 49: 37 comparativ cu 70: 10 din itemul precedent. Aceasta înseamnă că tinerii se rușinează să posteze poze hidoase în schimb cu prima ocazie nu ezită să dea like-uri pentru pozele hidoase ale altor persoane.

Tablelul nr.11 La care poze obișnuite să puneti like-uri

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Poze obișnuite	14	12	15	8	49
Poze caraghioase	7	8	11	11	37

Întrebarea următoare a fost un experiment social prin care s-au confirmat datele de la poziile precedente(11,12). Așa dar din cei 100 de respondenți poza caraghiosă au evaluat-o 86 de respondenți; poza obișnuită-75, ceea ce înseamnă că fenomenul hidos este mai popul și mai atractiv pentru tineri. Pe linii de note pozele au acumulat aproximativ acelaș număr de voturi: cu 10 puncte au votat 14 respondenți poza obișnuită și 13 respondenți au votat poza haioasă; cu 3 puncte au votat 3 respondenți poza obișnuită și 3 respondenți au votat poza haioasă; Numărul de voturi acumulate de poza obișnuită față de cea hidoasă nu variază semnificativ la notele 2,3,4,5,6,7.

Am observat că preponderent respondenții de genul masculin votau cu notă mare poza obișnuită și cu notă extrem de mică poza hidoasă. Pe cînd fetele în mare apreciau cu aceeași notă sau +/- 1,2 puncte ambele poze. Diferența de gen este semnificativă: băieții vor să vadă și aprecieze poze frumoase, pecînd fetele se amuză de cele hidoase acordînd aceeași valoare de rînd cu pozele frumoase. Au fost și unele excepții cînd poza hidoasă a fost evaluată cu mult mai bine decăt cea frumoasă și de data aceasta tot fetele au făcut aceste alegeri.

Tinerii consideră că pozele hidoase îi fac să se simtă vesel (59 din respondenți), 20 din ei sunt indiferenți față de pozele hidoase. Doar 4 urmăresc și caută intenționat așa poze.

Tablelul nr.12 Atitudinea față de selfie

	13-15 ani	16-18 ani	19-22 ani	24-30 ani	Total
Vesel	15	15	18	11	59
Dezinteresat	2	5	2	3	12
Indifirent	3	7	6	4	20
Chiar urmăresc așa poze	1	1	1	1	4
Mă încurajează să fac la fel	-	-	-	-	-
Fără răspuns					5

În marea majoritate tinerii apreciază pozitiv persoanele care fac și postează poze hidoase (62 de respondenți) și doar 18 respondenți au o atitudine negativă față de pozele hidoase și persoanele care le postează, considerîndu-i looseri sau neîncrezuți în sine, avînd nevoie de atenție.

Studiile dedicate noilor tipuri de dependențe TIC sunt importante nu doar din perspectiva psihologiei și a psihiatriei, care găsesc în acest domeniu un teritoriu puțin explorat, ci și din perspectiva științelor sociale și economice, interesate să reducă pierderile mari de productivitate din companiile fără proceduri de gestionare a comunicațiilor mobile și a Internetului. De asemenea, noile dependențe captează interesul – și totodată stîrnesc îngrijorarea – cercetătorilor din aria științelor educației, datorită scăderii performanțelor școlare ale elevilor care au un consum problematic de telefonie mobilă, de jocuri online și de Internet și selfie. Bombardamentul informațional la care sunt supuși copiii, conjugate cu efectele micului ecran,

încetinesc procesul de procesare a informației și afectează negativ asimilarea acesteia. Sperăm că studiul nostru, care identifică marile direcții de cercetare în dependența de TIC să contribuie la o mai bună înțelegere a fenomenului utilizării telefonului mobil de către tineri și oferă informații cu privire la caracteristicile persoanelor care pot deveni extrem de dependente de telefonul lor și selfie.

Cercetarea practică ne-a permis să elaborăm o listă de concluzii:

- Selfismul este un fenomen destul de răspândit în rândurile tinerilor.
- Circa 60% din numărul celor care practică selfie devin dependenți de și petrec foarte mult timp în această activitate.
- O formă particulară care ia amploare în rândul tinerilor este selfismul hidos, aproximativ 29% sunt dependenți de selfie.
- Acest fenomen este preponderent răspândit în rândul tinerelor fete.
- Cel mai mult sunt afectate cele cu vîrstă de -13-15 ani și 19-22 ani comparativ cu cele de 16-18 ani și 24-30 ani.
- Majoritatea tinerilor ce fac selfie le postează pe net sau le arată prietenilor;
- Motivul pentru care fac selfie este din dorința de a se distra.
- Majoritatea tinerilor consideră ceva normal să postezi poze hidoase pe net.
- Mai mult ca atît tinerii nu ezită să dea aprecieri pozelor hidoase.
- Atitudinea tinerilor față de cei care postează poze hidoase este una pozitivă.
- Nu toți tinerii au curajul să posteze pozele sale hidoase pe rețele sociale, însă în schimb apreciază cu plăcere pozele hidoase ale altora.
- Selfismul hidos este astăzi în vogă și evaluează cu progresie geometrică aducând tinerilor plăcere și veselie. Unde sunt limitele acesteia și consecințele deocamdată încă rămîn a fi necunoscute de publicul larg.

Bibliografie:

1. Beranuy, M., Oberst, U., Carbonell, X., Chamarro, A. Problematic Internet and mobile phone use and clinical symptoms in college students, 2009
2. Brenner V. (1997) "The results of an on-line survey for the first thirty days" Chicago, IL <http://www.netaddiction.com/articles/cyberdisorders.htm>
3. Carata, D. Asistența sociala persoanelor dependente, Suport de curs, CHIȘINĂU 2008
4. Popa, Camelia, Ciobanu, Adela, Simptome psihopatologice ale dependenței de telefonul mobil Revista Română de Interacțiune Om-Calculator 6 (2) MatrixRom 2013, p 127-140
5. The Ugly Truth About Our Obsession With Selfies, http://www.huffingtonpost.com/donna-highfill/selfie-obsession-_b_5059726.html
6. <http://www.gandul.info/it-c/dependentia-de-telefonul-mobil-creaza-probleme-medicale-13758197>
7. <http://www.ziare.com>
8. <http://www.buzzfeed.com/krishrach/teens-are-taking-a-stand-against-the-Transforming-Themselves-From-Ugly> Teens Are